

MATOLCSI JÁNOS

1923. november 20. Berettyóújfalu, Bihar vármegye -
1983. január 3. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum/Mező Sándor

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP KV Mezőgazdasági és Szövetkezetpolitikai Osztálya vezetője	1952. szeptember-1954. május
Az MDP KV tagja	1954. május 30.-1956. október 31.
Az MDP KV titkára	1954. május 30.-1955. november 11.
Földművelésügyi miniszter	1955. november 15.-1956. október 27.
Földművelésügyi miniszterhelyettes	1957. március 15.-1957. július 31.

PÁLYÁJA

Apja, Matolcsi János két kataszteri hold földön gazdálkodott, mellette napszámosként is kénytelen volt munkát vállalni, az 1945-ös földosztáskor még két hold földet kapott. Anyja neve Némethi Erzsébet volt.

A négy elemi és a négy polgári kijárása után 1937-ben betűszedőtanonc lett, segédlevelét 1941-ben kapta meg. Egy évig szülőfalujában, 1942. augusztustól Budapesten a Franklin, 1942. novemberétől a Pallas Nyomdában dolgozott szakmájában. 1942-ben belépett a nyomdászok szakszervezetébe, 1943. februárban a Szociáldemokrata Pártba. 1944. novemberben nem tett eleget a katonai behívóparancsnak, hanem egy ideig bujkált, majd a fronton átszökve hazatért.

1944. decemberben az újonnan megalakított, a kommunista párt égisze alatt működő Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség (Madisz) berettyóújfalui titkáráként kezdte politikusi pályáját. 1945 elején felvették a Magyar Kommunista Pártba, februárban hathetes pártiskolára küldték, ahonnan a Madisz Bihar megyei titkáráként tért vissza Berettyóújfaluba. 1945. júliustól az MKP Bihar Vármegyei Bizottságának ifjúsági megbízottja, később propagandistája, 1946. novemberétől berettyóújfalui községi párttitkár volt. 1948. októbertől hat hónapos pártiskolát, majd négy hónapos agrárpolitikai tanfolyamot végzett. Tanulmányai befejezését követően a központi pártapparátusba került: 1949. szeptembertől a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége Mezőgazdasági és Szövetkezetpolitikai Osztálya alosztályvezetőjeként, 1952. szeptembertől megbízott, 1953. júliustól kinevezett osztályvezetőjeként dolgozott, 1953-1958 között országgyűlési képviselő is volt. 1954. május 30-án az MDP KV és a KV Titkárságának tagjává választották. KV-titkárként a Mezőgazdasági Osztályt felügyelte, 1954. október végétől hozzá tartozott az élelmiszeripari és a begyűjtési intézményi hálózat is. 1955. no-

vemberben a Hegedüs-kormány földművelésügyi miniszterének nevezték ki, bársonyszékét Nagy Imre második kormányának 1956. október 27-i átalakításáig őrizte meg.

1957 elején a *Gazdasági Figyelő* című hetilap főszerkesztő-helyettese, 1957. március 15. és július 31. között földművelésügyi miniszterhelyettes és az Állami Gazdaságok Főigazgatóságának főigazgatója volt. 1957. októberben kinevezték a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főigazgatójává. 1963-ban a gödöllői Agrártudományi Egyetemen mezőgazdasági mérnöki oklevelet, 1966-ban ugyanott *A szarvasmarha testalakulásának történeti vizsgálata a hazai subfossilis csontleletek alapján* című értekezésének megvédésével egyetemi doktori címet szerzett. Vezetői pozíciójáról lemondva 1969-től haláláig a múzeum tudományos főmunkatársaként dolgozott. Archeozoológusként elsősorban oszteológiával, háziállat-történettel foglalkozott. A házasítás okozta változásokhoz új, széles körben elterjedt biometriai módszereket dolgozott ki. 1983-ban posztumusz megkapta a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tudományos fokozatot.

FŐ MŰVEI

Termelőszövetkezeti mozgalmunk helyzete és fejlesztésének kérdései. Szikra Kiadó, Budapest, 1955.

A háziállatok eredete. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1975.

Állattartás őseink korában. Gondolat Kiadó, Budapest, 1982.

FORRÁSOK

Az MDP KV Titkársága 1949. szeptember 7-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/61. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39902&MT=1 (A letöltés ideje 2015. január 12.)

Az MDP KV Titkársága 1952. szeptember 24-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/212. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39378&MT=1 (A letöltés ideje 2015. január 12.)

IRODALOM

Elhunyt dr. Matolcsi János. *Népszabadság*, 1983. január 5.

Szabó Loránd: Matolcsi János életútja. – P. Hartyáni Borbála: Matolcsi János agrármuzeológiai munkássága. – Bökönyi Sándor: Matolcsi János, az archeozoológus. *Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei*, 1984/85.

Bökönyi Sándor: Matolcsi János. In *Magyar agrártörténeti életrajzok*. II. kötet. Szerkesztette Für Lajos és Pintér János. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest, 1988. 486–489.

Segédkönyv a Politikai Bizottság tanulmányozásához. Szerkesztette Nyíró András. Interart Stúdió, Budapest, 1989. 296.

Bölny József–Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004*. Ötödik, bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. 393.